

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu o pozwolenie na utworzenie na Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie studiów na kierunku psychologia, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią z I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478), bowiem efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy, niż opisany jako właściwy dla 6. Poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. Opis efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia uwzględnia wiedzę na poziomie podstawowym lub nawet elementarnym, zamiast na poziomie zaawansowanym, np. efekt kierunkowy K_W01 - *absolwent zna i rozumie elementarną wiedzę, zorientowaną na zastosowania praktyczne, o osadzeniu psychologii w systemie nauk społecznych wraz z jej aspektami metodologicznymi*, K_W02 – *absolwent zna i rozumie elementarną terminologię używaną w psychologii, neurobiologii i psychiatrii oraz właściwych dlań zastosowań praktycznych; zna podstawowe sposoby zastosowania tej wiedzy w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych*, K_W05 – *absolwent zna i rozumie elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności psychologicznej*, K_W07 – *absolwent zna i rozumie podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, zarówno w kontekście rodziny, jak i szerszych grup społecznych* [wszystkie wyróżnienia pochodzą od recenzentki]. Określenia „podstawowy” lub „elementarny” występują w wielu opisach zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, w pozostałych przypadkach poziom zaawansowania wiedzy, jaki ma osiągnąć absolwent, nie jest określony, np. efekt kierunkowy K_W09 – *absolwent zna i rozumie problematykę i uwarunkowania komunikacji, dotyczące:*

diagnozy, pomocy, wspomaganie i terapii psychologicznej, uwzględniając m.in. czynniki środowiskowe i kulturowe lub K_W14 – absolwent zna i rozumie mechanizmy zachowań agresywnych i przemocy emocjonalnej, zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych oraz problematykę przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym i dewiacyjnym, efekt podstawowy P_W08 absolwent zna i rozumie różne koncepcje oraz teorie uczenia się i organizacji pracy własnej oraz różnorodne techniki pracy umysłowej; zna ich źródła, rozumie warunki i konsekwencje ich stosowania w określonych obszarach działalności praktycznej, czy efekt specjalnościowy S1_W08 absolwent ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej, szczególnie w zakresie sytuacji kryzysowych. W przypadku opisu efektów uczenia się w zakresie umiejętności Wnioskodawca nie uwzględnił określenia poziomu złożoności umiejętności, które powinien osiągnąć absolwent kierunku, nie jest zatem możliwe dokonanie oceny, czy efekty uczenia się odpowiadają 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W związku z tym absolwentom kierunku będącego przedmiotem wniosku nie można nadać tytułu zawodowego licencjata, gdyż nie osiągną efektów uczenia się, odpowiadających 6 poziomowi PRK.

2. Część efektów w zakresie umiejętności to efekty niespecyficzne dla wnioskowanego kierunku, jak np. wykorzystywanie umiejętności badawczych, diagnostycznych oraz analitycznych (K_U03), posługiwanie się specjalistycznym językiem (K_U04), umiejętność przygotowania wystąpień i prac pisemnych (K_U06), posługiwanie się zasadami i normami etycznymi (K_U20), ocena przydatności metod, procedur i dobrych praktyk (P_U03). Nawet jeśli w efektach dla specjalności pojawiają się pewne odniesienia do umiejętności praktycznych, to umiejętności te nie są nazwane wprost, np. efekt S2_U09 dla specjalności *psychologia mediacji i negocjacji*, zgodnie z którym Wnioskodawca zakłada, iż *absolwent potrafi stosować różnorodne techniki, narzędzia i aparatury badawcze (sic!) oraz metody, procedury i specjalistyczne umiejętności do realizacji zadań praktycznych związanych z zakresem specjalności psychologia mediacji i negocjacji*, nie nazywając jednak wprost technik/narzędzi, ani nie określając rodzaju zadań praktycznych. W opisie efektu S2_U13 zakłada się, że absolwent potrafi *asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami powiązanych z psychologią mediacji i negocjacji*, ale nie jest określony rodzaj i zakres działań, ani typ stanowisk.
3. W opisie zakładanych efektów uczenia się brakuje precyzyjnego określenia specyficznych dla kierunku efektów z zakresie umiejętności praktycznych, co jest właściwe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Nawet gdy takie się pojawiają np. *absolwent potrafi diagnozować i analizować stany emocjonalne, czynniki motywacyjne, procesy poznawcze i różnorodne zachowania człowieka* (K_U15), to zapis jest bardzo ogólnikowy, bez wskazania konkretnych metod i technik diagnostycznych oraz umiejętności ich wykorzystywania w praktyce.
4. Efekty uczenia się są sformułowane w wielu przypadkach nieprawidłowo, z zastosowaniem niewłaściwej terminologii, niezrozumiale, ogólnikowo. Ogólnikowość opisu zakładanych efektów uczenia się wyraża się np. w tym, że nie jest określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów, np. w efekcie K_W11 zakłada się, że *absolwent zna i rozumie zagadnienia dotyczące emocji i motywacji, procesów poznawczych i psychologicznych aspektów zachowania człowieka, uwzględniając*

różnorodne czynniki, nie określając jakie „zagadnienia” i „różnorodne czynniki” są brane pod uwagę. W efekcie K_W02 zakłada się, że absolwent zna i rozumie elementarną terminologię używaną w psychologii, neurobiologii i psychiatrii oraz właściwych dlań zastosowań praktycznych; zna podstawowe sposoby zastosowania tej wiedzy w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych – ale nie jest określone o jakie „inne” dyscypliny naukowe oraz jakie zakresy zastosowania wiedzy chodzi. Ponadto efekt ten jest przykładem łączenia różnych kwestii – jego pierwsza część odnosi się do znajomości terminologii, druga do zastosowania wiedzy. Podobne niespójności występują także w innych efektach (np. K_W03, gdzie połączono wiedzę o koncepcjach człowieka z wiedzą o miejscu psychologii w systemie nauk). Podobnie w efekcie K_W16 zakłada się, iż absolwent zna i rozumie warsztat pracy oraz wymagania kwalifikacyjne na określone stanowiska powiązane z problematyką psychologii, zorientowane na zastosowania praktyczne, uwzględniając także formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości, ale nie jest określone, o jakie stanowiska i jakie zastosowania praktyczne chodzi.

Niektóre z zakładanych efektów uczenia się znalazły się przypadkowo w opisie efektów, jak np. efekt podstawowy P_W12 *absolwent zna i rozumie teoretyczne i praktyczne zasady udzielania pierwszej pomocy oraz pomocy przedlekarskiej* lub P_W14 *absolwent zna i rozumie uwarunkowania rozwoju i utrzymywania cech motorycznych, aktywności ruchowej oraz umiejętności fizycznych w aspekcie prawidłowego funkcjonowania organizmu*, albo mają charakter nadmiarowy, np. efekt podstawowy P_W08 – *absolwent zna i rozumie różne koncepcje oraz teorie uczenia się i organizacji pracy własnej oraz różnorodne techniki pracy umysłowej; zna ich źródła, rozumie warunki i konsekwencje ich stosowania w określonych obszarach działalności praktycznej* (bez określenia zakresu tej działalności praktycznej).

Nieprawidłowości te sprawiają, że nie jest możliwe opracowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

5. Efekty uczenia się z kategorii kompetencji społecznych powtarzają się w przedstawionych we wniosku opisach efektów uczenia się, np. w zestawie efektów kierunkowych został uwzględniony efekt K_K01 – *absolwent jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w toku działalności profesjonalnej [...]* i ten sam efekt, inaczej zredagowany, został uwzględniony w opisie efektów podstawowych (P_K01). Także efekt uczenia się związany z stosowaniem zasad etycznego postępowania występuje we wszystkich zestawach efektów uczenia się (K_W15, K_K04, P_W10, S1_W08, S1_K04) w różnych wersjach redakcyjnych.
6. Opisy części efektów są niejednoznaczne, sporządzone nieprawidłowo pod względem językowym, a ponadto łączą kilka odrębnych efektów np. efekt specjalnościowy S1_W11 – *zna wymagania kwalifikacyjne specjalistów w zakresie psychologii sytuacji kryzysowych, nabywa wiedzę o warsztacie pracy na określonych stanowiskach powiązanych z problematyką psychologii w trakcie pełnienia obowiązków służbowych*, który łączy elementy wiedzy o stanie aktualnym i umiejętności samokształcenia. Również efekt kierunkowy K_W04 rozpoczyna się wstępem: *absolwent zna i rozumie problematykę projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce psychologicznej*, by dalej kontynuować *a w szczególności o problemach badawczych, metodach technikach i narzędziach badawczych*.

7. Wnioskodawca nie przypisał zajęciom specyficznych efektów uczenia się, co sprawia, że określony efekt (ten sam) ma być osiągniany przez studentów na różnych zajęciach, bez określenia jaka jego część na określonych zajęciach jest osiągniana. Przykładem trudności w osiągnięciu efektów uczenia się są zajęcia: *psychologia kliniczna z psychopatologią* (zakładane jest m.in. osiągnięcie efektu K_W08, efektu K_W10 uwzględniającego *teorie dotyczące rozumienia zagadnień zdrowia oraz dyskomfortu i zaburzeń psychicznych, uwzględniając także uwarunkowania osobowościowe, emocjonalne i środowiskowe; zna problemy psychologiczno-społeczne i środowiskowe oraz zagrożenia zdrowia publicznego, środowiskowych (lokalnych) zagrożeń zdrowia oraz ich uwarunkowań psychologicznych psychicznego, uwzględniając psychologiczne mechanizmy uzależnień i aspekty psychopatologiczne*, efektu K_U07 *absolwent potrafi analizować i stosować zasady prawne oraz procedury z zakresu działań psychologicznych; potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce* oraz efektu K_U14 *absolwent potrafi wykorzystać umiejętności pomocy psychologicznej, typowe zadania, normy, procedury, stosowane w różnych sytuacjach kryzysowych, konfliktogennych, zachowań agresywnych i przemocy (także o podłożu seksualnym), uwzględniając różnorodne uwarunkowania*). Zajęcia te to wykłady (10 godz.), ćwiczenia (8 godz. realizowanych w sali i 6 godz. w terenie). Treści programowe przewidziane dla tych zajęć (a także zaproponowana literatura) nie pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów w zakresie wiedzy oraz umiejętności, gdyż nie uwzględniają np. koncepcji teoretycznych zaburzeń psychicznych, a także opanowania *umiejętności pozwalających na identyfikowanie błędów i zaniedbań w praktyce*. Zajęcia przewidują także ćwiczenia w terenie, w *miejscu pozwalającym na realizację przedmiotu* (bez żadnych dodatkowych informacji co do instytucji i realizowanych w niej przez studentów zadań). Określono je jako *Zaburzenia psychiczne w dobie globalizacji i rozwoju cywilizacyjnego, badania terenowe w wybranej instytucji służby zdrowia*. Ponadto przewidziano konsultacje z prowadzącymi zajęcia (11 godz.) i pracę własną studenta w wymiarze 40 godz. Sumarycznie obciążenie pracą to 75 godz., a zajęciom przypisano 3 ECTS. Omówiony wyżej przykład stanowi odzwierciedlenie zasadniczej wady programu studiów, to jest przypadkowego przypisywania do zajęć efektów uczenia się z zakresu efektów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych, braku zdefiniowania specyficznych efektów dla poszczególnych zajęć, a także nietrafnego szacowania nakładu pracy.
8. Opis zakładanych efektów uczenia się obejmuje efekty nierównoważne sobie zakresowo, na różnym poziomie szczegółowości. W opisie kierunkowych efektów uczenia się, obok np. efektu K_W04 o bardzo szerokim zakresie (*absolwent zna i rozumie problematykę projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce psychologicznej, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych* [bez ich określenia], *uwzględniając aktualne potrzeby w zakresie psychologii i statystyki; zna etapy postępowania diagnostycznego, zasady prowadzenia diagnozy dla różnych celów* [bez ich wyróżnienia], *warunki stosowania różnych narzędzi badawczych i diagnostycznych* [bez ich wyróżnienia] *oraz sposoby interpretacji uzyskanych wyników*) znajdują się efekty o znacznie węższym zakresie, jak np. efekt K_W13 (*absolwent zna i rozumie różnorodne techniki manipulacji psychologicznej oraz sposoby wywierania wpływu na innych, szczególnie w sferze polityki i mediów*).

9. W opisie zakładanych efektów uczenia się w zakresie umiejętności zawarte są efekty dotyczące wykorzystania określonego zakresu wiedzy, gdy tymczasem w opisie efektów dotyczących wiedzy uzyskanie przez absolwenta wiedzy w tym zakresie nie jest zakładane np. w efekcie K_U13 zakłada się, iż *student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów związanych z badaniami psychologicznymi (także psychometrycznymi), potrafi rozpoznać zastosowanie psychologii w obszarze działań diagnostycznych, pomocowych i terapeutycznych, zwłaszcza w odniesieniu do psychologii: zdrowia, klinicznej, rodziny, społecznej i zarządzania oraz penitencjarnej i sądowej, ale w efektach uczenia się w zakresie wiedzy nie zostały uwzględnione efekty dotyczące wiedzy o subdyscyplinach psychologii.*
10. Nie jest możliwe osiągnięcie efektów uczenia się założonych dla kierunku i przedstawionych we wniosku przy zaplanowanej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz przy zaplanowanym łącznym nakładzie pracy, obejmującym obok udziału w zajęciach, także indywidualną pracę studenta. Efekty te bowiem obejmują zbyt szeroki zakres, np. wymienione już wyżej efekty dotyczące wiedzy: K_W09 – *absolwent zna i rozumie problematykę i uwarunkowania komunikacji, dotyczące: diagnozy, pomocy, wspomagania i terapii psychologicznej, uwzględniając m.in. czynniki środowiskowe i kulturowe* lub K_W14 – *absolwent zna i rozumie mechanizmy zachowań agresywnych i przemocy emocjonalnej, zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych oraz problematykę przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym i dewiacyjnym, czy też efekty dotyczące umiejętności: K_U12 absolwent potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań psychologicznych i psychoterapeutycznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów psychologicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań* lub K-U05 *absolwent potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zdań związanych z różnymi problemami i obszarami działalności psychologicznej, potrafi zastosować odpowiednie metody i narzędzia diagnostyczne i analityczne oraz systemy informatyczne, wspomagające procesy podejmowania decyzji.* Ujęty w cytowanych wyżej sformułowaniach zakres efektów uczenia się jest bardzo szeroki, co więcej Wnioskodawca zdefiniował jeszcze wiele innych efektów uczenia się o szerokim zakresie, również w grupie efektów podstawowych, które obejmują m.in. wiedzę o funkcjonowaniu *różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje, przede wszystkim w ujęciu psychologicznym i socjologicznym (P_W03),* wiedzę o podstawowych zasadach ergonomii (P_W13). Do tego zostały dołączone liczne efekty specjalnościowe. Osiągnięcie wszystkich tych efektów w czasie zaplanowanym na kształcenie jest niemożliwe.
11. Zastrzeżenia budzą zasady wyboru zajęć, np. student może dokonać wyboru między zajęciami *psychologia rodziny i psychologia zdrowia*, jednak ich zakres jest różny i wybór tylko jednego z nich umożliwi studentom osiągnięcie albo efektu kierunkowego K_W07 albo K_W08. W sylabusach *psychologii rozwoju człowieka i psychologii wychowawczej* uwzględniono osiągnięcie tych samych efektów uczenia się (K_W03, K_W11), ale zakres problematyki zajęć jest zdecydowanie różny, co pozwala zakwestionować osiągnięcie takich samych efektów. Podobne zastrzeżenia można zgłosić do innych par zajęć do

wyboru. Zatem zasady wyboru, określone w programie studiów, nie mają umocowania merytorycznego i powodują, że studenci dokonując wyboru nie osiągną wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

12. Wnioskodawca nie wyodrębnił w harmonogramie realizacji programu studiów grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, co w znaczącym stopniu ogranicza możliwość merytorycznej oceny tej grupy zajęć oraz zasadności przyporządkowania określonych zajęć do tej grupy, a tym samym oceny prawidłowości deklarowanej liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne. W harmonogramie realizacji programu studiów Wnioskodawca podał wyłącznie sumaryczną liczbę godzin przypisaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne obejmującą liczbę godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, liczbę godzin przeznaczonych na egzaminy, instruktaże, konsultacje, narady, seminaria, zaliczenia, a także godziny realizowane bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego ze studentem. Analiza dokumentacji wskazuje, że liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi odpowiednio: dla studiów stacjonarnych, specjalność *psychologia mediacji i negocjacji* – 1030 (41,2 ECTS), dla studiów stacjonarnych, specjalność *psychologia sytuacji kryzysowych* – 1030 (41,2 ECTS), dla studiów niestacjonarnych, specjalność *psychologia mediacji i negocjacji* – 938 (33,9 ECTS), dla studiów niestacjonarnych, specjalność *psychologia sytuacji kryzysowych* – 938 (33,9 ECTS). Zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przyporządkowano zatem mniej niż 50% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów, co nie jest zgodne z wymaganiami ustawowymi. Nie jest również zrozumiałe, dlaczego te same efekty uczenia się w zakresie kształtowania umiejętności praktycznych wymagają na studiach stacjonarnych nieco niższego łącznego nakładu pracy niż na studiach niestacjonarnych i w konsekwencji, dlaczego dla każdej z form studiów przewidziano różną liczbę punktów ECTS przyporządkowaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.
13. Nie można stwierdzić, czy realizacja tematu zajęć (bez określenia czynności praktycznych) będzie realizowana w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. W sylabusach nie są wskazane konkretne rodzaje miejsc, w których będą realizowane ćwiczenia praktyczne w terenie, aby można było ocenić, czy realizacja czynności praktycznych przez studenta będzie się odbywała w warunkach właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, określonymi zajęciami oraz zadaniami praktycznymi, które student ma wykonać.
14. W większości zajęć liczba godzin pracy indywidualnej studenta bez bezpośredniego udziału z nauczycielem, która jest przeznaczona na wykonanie zadania praktycznego potwierdzającego umiejętności praktyczne, przewyższa liczbę godzin ćwiczeń praktycznych w terenie, dla których przewidziano zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, liczbę godzin (zwykle około 6-8 godzin), która nie gwarantuje zdobycia umiejętności praktycznych. Przykładowo – dla zajęć *psychologia komunikacji społecznej* oraz *komunikacja niewerbalna*, stosunek liczby godzin ćwiczeń w terenie do

liczby godzin zajęć w formie praktycznej bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem wynosi 8:20 dla zajęć na studiach stacjonarnych, a 6:25 na studiach niestacjonarnych, a więc czas samodzielnego zdobywania umiejętności praktycznych jest w tej formie studiów jeszcze większy. Samodzielna praca studenta wymaga m.in. właściwych źródeł, a lista literatury przewidziana dla *psychologii komunikacji społecznej* zawiera publikacje bez związku z treściami kształcenia (np. związane z wykluczeniem społecznym czy bezpieczeństwem Polski).

15. Zastrzeżenia budzi dobór treści kształcenia do zakładanych – bardzo ogólnych – efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Budowa sylabusów poszczególnych zajęć sugeruje, że najpierw określano treści kształcenia, a następnie, niekiedy zupełnie przypadkowo, dołączano do nich efekty uczenia się (in extenso) z zestawu efektów podstawowych oraz kierunkowych. Przykładem opisanej nieprawidłowości są zajęcia *etyka zawodu psychologa*, którym przyporządkowano np. takie efekty uczenia się: *zna i rozumie elementarną terminologię używaną w psychologii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna charakter nauk społecznych, a szczególnie psychologii, ich miejsce w stosunku do innych nauk społecznych i dziedzin naukowych, zorientowany na zastosowanie praktyczne (P_W01) oraz potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań (jednostkowych i grupowych), diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych (P_U04)*, a treści kształcenia odnoszą się głównie do norm etycznych i zasad etycznych zawodu psychologa oraz kodeksu etyki zawodowej. Podobne przykłady nietrafnego związku ogólnie sformułowanych efektów uczenia się z treściami programowymi można znaleźć w całym programie studiów.
16. Wnioskodawca dobrał metody kształcenia niezapewniające osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Metody kształcenia są określone w sylabusach w sposób bardzo ogólny i stanowią one w większym zakresie określenie form zajęć, niż metod kształcenia. Opis metod kształcenia w sylabusach zajęć jest ograniczony do ich wyszczególnienia, np. wykład, ćwiczenia, praca w grupach, dyskusja, prezentacje, zajęcia terenowe, badania terenowe, analiza przykładów, warsztaty grupowe, ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących – bez określenia o jakie metody aktywizujące chodzi, na czym polegają warsztaty grupowe, zajęcia lub badania terenowe, tym bardziej, że także ów „teren” jest określany w przeważającej części sylabusów jako np. miejsca publiczne lub miejsce umożliwiające realizację tematu/przedmiotu, a nie osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominującymi metodami dydaktycznymi są metody prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy stosowaniu których student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych. W przypadku, gdzie ćwiczenie umiejętności praktycznych ma miejsce (np. zajęcia *osobowość*, gdzie na ćwiczeniach uwzględnia się diagnozę przy użyciu kwestionariuszy osobowości, co pozwala założyć, że ma miejsce praktyczne ich wykorzystanie i ćwiczenie opracowania wyników), informacja o tym nie jest widoczna w sylabusie.

17. Praktykom zawodowym na obu specjalnościach przypisano ogólne efekty uczenia się w zakresie umiejętności, bez wskazania specyficznych umiejętności praktycznych oraz zadań, które student powinien realizować w trakcie praktyki. Wnioskodawca ograniczył się bowiem do takich sformułowań, jak: „potrafi pracować w zespole wykonując różne role, umie rozwiązywać problemy zawodowe”, „potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach...”, bez wskazania wykonywania przez studenta określonych działań i zadań. Tak sformułowane efekty uczenia się nie pozwalają na realizację celu praktyki zawodowej na kierunku studiów o profilu praktycznym, w trakcie której student powinien opanować umiejętności praktyczne właściwe dla zawodów i stanowisk związanych z kierunkiem w rzeczywistym środowisku pracy. W sylabusach praktyk, jako jedno z zadań opiekuna praktyk określono „umożliwienie studentowi podjęcia czynności określonych w „Celach praktyk” i ich kontrolowanie”, jednak te czynności nie zostały w sylabusie określone (podobnie zresztą jak cele w sylabusach dla praktyk zawodowych na specjalnościach).

18. Brak określenia zadań zawodowych, które student powinien wykonywać na praktykach uniemożliwia opiekunowi praktyki dokonanie jednoznacznej oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk. Efekty te bowiem zostały sformułowane zbyt ogólnie i w sposób uniemożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji i oceny. Pierwszej części praktyk przyporządkowano 4 efekty uczenia się w zakresie umiejętności. Ich opis jest ogólny, np. *potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami i funkcjami powiązanych z zadaniami dotyczącymi problematyki psychologii*, bez wskazania tych działań, stanowisk oraz funkcji lub *potrafi wykorzystać praktyczne umiejętności zbierania danych oraz przygotować i ocenić dokumentację powiązaną z praktyką i działalnością psychologiczną, uwzględniając obowiązujące normy*, również bez określenia rodzajów danych i rodzajów dokumentacji. W rezultacie takiego opisu nie wiadomo, jakie umiejętności praktyczne ma opanować student po odbyciu praktyki zawodowej i jakie zadania profesjonalne jest zobowiązany w trakcie praktyki realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. W takiej sytuacji nie ma możliwości sprawdzenia, czy student osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk, a tym samym zaliczenia mu praktyk zawodowych, co jest jednym z warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu.

Wymaganiem wstępnym do odbycia obu części praktyki jest „Znajomość podstawowych zagadnień z przedmiotów wprowadzających, których problematyka będzie przydatna podczas odbywania praktyki zawodowej”, jednak bez określenia tych przedmiotów. Dla praktyk zostały sformułowane liczne cele (różne dla I i II części), wśród których dla części I wymienia się np. *wchodzenie w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej absolwenta studiów, nabywanie wiedzy o warsztacie pracy na określonych stanowiskach, poprzez: ćwiczenie umiejętności dokonywania trafnych obserwacji, opanowywanie umiejętności przygotowywania materiałów do pracy (konspektów, scenariuszy, programów, planów), ćwiczenie umiejętności korzystania z dostępnych źródeł informacji i narzędzi, wykonywanie takich samych zadań, jakie wykonują osoby zatrudnione w danym miejscu; zdobycie praktycznych umiejętności związanych z zagadnieniem psychologii* jednak bez doprecyzowania: o jakie role zawodowe chodzi, jakie zadania ma wykonywać student

w trakcie praktyk zawodowych, jakie umiejętności praktyczne ma opanować. W przypadku części II *zdobycie praktycznych umiejętności związanych z zagadnieniem psychologii* zostało doprecyzowane i określone jako *zdobycie umiejętności stosowania metod i procedur przeciwdziałania negatywnym skutkom występowania sytuacji kryzysowych oraz technik wspierania ofiar kryzysu; analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji kryzysowych* (dla specjalności psychologia sytuacji kryzysowych) oraz *zdobycie umiejętności stosowania metod i procedur mediacji i negocjacji w różnych sytuacjach* (psychologia mediacji i negocjacji), choć pozostałe cele są analogiczne jak w specjalności psychologia sytuacji kryzysowych

19. Rodzaje instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki, zostały w sylabusach praktyk określone prawidłowo, natomiast z wniosku wynika jednoznacznie, że Wnioskodawca nie dysponuje możliwościami odbywania przez studentów praktyk w takich miejscach, jak wskazane w sylabusach (np. straż pożarna (państwowa lub ochotnicza), policja, centra zarządzania kryzysowego – dla specjalności *psychologia sytuacji kryzysowych* oraz jednostki/instytucje, w których przewidziane jest stanowisko psychologa/mediatora/negocjatora – dla specjalności *psychologia mediacji i negocjacji*). Wśród 6 instytucji, które podpisały z Wnioskodawcą listy intencyjne (dołączone do wniosku), deklarując przyjęcie na praktykę studentów wnioskowanego kierunku, znajdują się 3 gabinety psychoterapii, 1 centrum psychoterapii, 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna i 1 ośrodek interwencji kryzysowej, oferujące łącznie miejsca praktyk dla 85 studentów, co z punktu widzenia przewidywanej liczby 30 studentów (po 15 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) wydawałoby się wystarczającą liczbą. Niemniej praktyki są zaplanowane w 5 semestrach studiów, a łączna liczba studentów w pełnym cyklu kształcenia będzie wynosiła 90. Zaskakująca jest także deklaracja gabinetów psychoterapii o przyjęciu na praktykę rocznie 20 osób, gdy większe instytucje deklarują mniejsze liczby (poradnia – 15 osób, a ośrodek interwencji kryzysowej – 2 osoby) Wnioskodawca nie zapewnia zatem odpowiedniej liczby miejsc odbywania praktyk.
20. W sylabusach praktyk Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu, zatrudnienia na podstawie umowy cywilno-prawnej, prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej, wolontariatu. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 478) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.

21. Wnioskodawca umieścił w regulaminie praktyk zalecenie, by instytucja przyjmująca praktykanta zatrudniała psychologa, nie określił jednak innych szczegółowych kryteriów (poza wyszczególnieniem w sylabusach praktyk rodzajów instytucji, w których praktyki zawodowe mogą być odbywane), jakie muszą być spełnione przez określoną placówkę, by student mógł osiągnąć w wybranej placówce efekty uczenia się zakładane dla praktyk, pomimo, iż regulamin praktyk dopuszcza możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki.
22. Organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych nie zapewnia studentom efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wnioskodawca zaplanował, iż zajęcia na studiach niestacjonarnych będą się odbywały w formie dwudniowych zjazdów, przy czym nie podał liczby zjazdów przypadających na semestr, rok lub cykl kształcenia, wskazując, że zjazdy będą się odbywały 2 lub 3 razy w miesiącu. Na każdy dwudniowy zjazd zaplanowano 20-24 godziny zajęć. Oznacza 10-12 godzin zajęć dziennie, co pozostaje w całkowitej sprzeczności z zasadami higieny pracy umysłowej.
23. Wnioskodawca wskazuje, iż warunkiem przyjęcia kandydata na studia będzie pozytywny wynik rozmowy zapoznawczej z pracownikiem Uczelni oraz złożenie wymaganych dokumentów. We wniosku nie jest określone, co będzie przedmiotem rozmowy zapoznawczej, ani czy i w jaki sposób Wnioskodawca zamierza sprawdzić, czy kandydat posiada oczekiwane kompetencje. Jest to niespójne z informacją zawartą w tym samym miejscu wniosku, w której Wnioskodawca podaje, iż wstęp na studia będzie wolny. Podane przez Wnioskodawcę informacje o warunkach kwalifikacji na studia są niezgodne z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478). Art. 70 ust. 3 ustawy stanowi, iż „podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Podstawę przyjęcia mogą również stanowić wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości i egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Uczelnia ustala, jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia [...]”. We wniosku nie zostało określone, jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek. W powołanej wyżej ustawie nie przewidziano też przeprowadzania „rozmów zapoznawczych” jako warunku przyjęcia kandydata na studia pierwszego stopnia, a nawet gdyby przyjąć przeprowadzenie takiej rozmowy, to nie może być ona przeprowadzona przez pracownika uczelni (nie określono, jakiego rodzaju pracownika), gdyż art. 72 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, stanowi, iż postępowanie w sprawie przyjęcia na studia może prowadzić komisja
24. We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku. Podano jedynie (s. 29) , że *Studia kończyć się będą napisaniem pracy dyplomowej – licencjackiej i egzaminem dyplomowym w postaci obrony pracy*. Wymagania stawiane pracom dyplomowym można zrekonstruować na podstawie sylabusu zajęć Seminarium dyplomowe. Wynika z niego, że studenci kończący kierunek będący przedmiotem wniosku przygotowują pracę dyplomową mającą charakter pracy badawczej, w sylabusie jest bowiem mowa o sformułowaniu

hipotez, określeniu zmiennych, wskaźników, metod, technik i narzędzi prowadzenia badań, a także samodzielnym ich prowadzeniu przez studenta. Takie wymagania stawiane pracom dyplomowym nie są adekwatne do praktycznego profilu studiów i raz jeszcze potwierdzają się formułowane już wyżej stwierdzenia, że wnioskowany kierunek, wbrew deklaracji zawartej w koncepcji kształcenia nie jest kierunkiem o profilu praktycznym.

25. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w wyniku realizacji poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów również wskazują na dominację sposobów sprawdzania i oceniania ukierunkowanych na wiedzę, umiejętności generyczne w większym stopniu, niż na umiejętności praktyczne, które, co podkreślano wyżej, nie zostały w sylabusach zajęć wyspecyfikowane, jako charakterystyczne dla poszczególnych zajęć. Dla przykładu dla zajęć *metody i negocjacje w sytuacjach zagrożenia życia*, w przypadku efektu uczenia się w zakresie umiejętności *potrafi w odpowiedni sposób przygotować się do mediacji i negocjacji, uwzględniając uwarunkowania psychologiczne, społeczne i kulturowe (S2_U08)* jako sposób weryfikacji efektów uczenia się zaproponowano sprawozdanie z zajęć terenowych (bez wskazania ich miejsca i zadań tam realizowanych), listę aktywności (bez określenia kogo aktywność dotyczy) i prezentację, a dla efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych odnoszących się do prospołecznej postawy wobec osób o różnych potrzebach m.in. dyskusję i stosowną postawę. Zajęcia praktyczne bez bezpośredniego udziału z nauczycielem uwzględniają tutaj przygotowanie w parach scenariusza negocjacji i przedstawienie symulacji negocjacji wg tego scenariusza na zajęciach. Choć jest to element ćwiczenia umiejętności, to nie przy wsparciu nauczyciela, który jest włączony w proces uczenia się na końcowym etapie, udzielając informacji o efekcie indywidualnej pracy studentów i oceniając ją. Sylabus zajęć wymienia także rodzaje dokumentów do złożenia w dziekanacie (np. prezentacja) – bez wyjaśnienia czy dotyczy to studenta czy nauczyciela. Podany przykład odzwierciedla generalną nieprawidłowość w doborze metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów – metody te są określane w sposób bardzo ogólny, są niezróżnicowane, np. przygotowanie projektu zajęć terenowych, aktywność, praca w grupie, są nietrafnie dobrane w odniesieniu do efektów uczenia się obejmujących kształtowanie umiejętności praktycznych, a dowodem, który ma potwierdzać osiągnięcie przez studenta umiejętności jest najczęściej prezentacja multimedialna, zdecydowanie rzadziej gry symulacyjne. Praca terenowa lub zajęcia w terenie są wskazywane nawet w przypadku zajęć z języka obcego jako metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, przy czym ów „teren” i kryteria, jakie powinien spełniać, nie jest określony.
26. Struktura proponowanej kadry kierunku skutkuje pewnymi nieprawidłowościami w przydziale zajęć dydaktycznych. Nauczycielowi akademickiemu ze stopniem naukowym w zakresie nauk o polityce planuje się powierzyć zajęcia: *psychologia mediów, psychologiczne, kulturowe i społeczne uwarunkowania mediacji oraz negocjacji*. Nauczycielowi z dorobkiem w zakresie nauk wojskowych: *psychologię zarządzania*; nauczycielowi z dorobkiem w zakresie pedagogiki: *interwencję psychologiczną w sytuacji kryzysu, psychologię sytuacji kryzysowych, psychologię kliniczną z psychopatologią*. Zajęcia *psychologia agresji i przemocy, etyka zawodu psychologa, psychologia zeznań*

świadców i podejrzanych zostały powierzone nauczycielowi akademickiemu, w którego przypadku nie podano we wniosku (s. 82-83) ani wykazu publikacji, ani doświadczenia zawodowego dokumentujących dorobek we wspomnianym zakresie. Wykaz powierzonych zajęć wskazuje także, iż jednemu nauczycielowi akademickiemu powierzono prowadzenie 7 różnych zajęć oraz proseminarium i seminarium dyplomowego. Mimo bardzo obszernego dorobku i doświadczenia zawodowego część z powierzonych zajęć (np. *podstawy pomocy przedlekarskiej, procesy poznawcze*) nie znajduje w nim odzwierciedlenia. Do prowadzenia seminarium dyplomowego zostało przewidzianych dwóch nauczycieli akademickich, co przy planowanej liczbie studentów oraz zakładanych dwóch naborach w roku może stanowić zbyt duże obciążenie opieką na pracami dyplomowymi dla tych nauczycieli, zwłaszcza przy pełnym cyklu kształcenia.

27. Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca podpisał bowiem tylko przedwstępną umowę o wynajem pomieszczeń dydaktycznych, nie podał we wniosku informacji o będącym w jego posiadaniu specjalistycznym sprzęcie, oprogramowaniu i wyposażeniu zapewniającym prawidłową realizację zajęć na wnioskowanym kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.
28. Planowany do wynajęcia obiekt ze względu na niedostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową nie pozwoli na spełnienie warunku określonego w art. 11 ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478), głoszącego, iż jednym z podstawowych zadań uczelni jest stwarzanie osobom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w kształceniu. Obiekt planowany do wynajęcia przez Wnioskodawcę nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, gdyż takie osoby mogą korzystać wyłącznie z pomieszczeń znajdujących się na parterze, w tym toalet. Nie można uznać za wystarczające rozwiązanie tego problemu takiego planowania zajęć, aby grupy, których członkami są osoby z niepełnosprawnością miały zajęcia wyłącznie na parterze. Takie rozwiązanie po pierwsze dyskryminuje osoby z niepełnosprawnością, a po drugie na parterze, jak wynika z wniosku, znajdują się jedynie trzy pomieszczenia dydaktyczne oraz biblioteka z czytelnią, a pozostałych kilkanaście sal, w tym komputerowe, na I i II piętrze.
29. Brak jest informacji o wyposażeniu specjalistycznym niezbędnym do prawidłowej realizacji zajęć na kierunku psychologia. We wniosku zawarte są jedynie ogólne informacje, np. „Pomieszczenia dydaktyczne w obiekcie są wyposażone w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i zapewniający interaktywną komunikację ze studentami. Studenci będą mieli zapewniony dostęp do komputerów i Internetu oraz do sieci bezprzewodowej” (s. 112). Nie jest podana liczba komputerów (aby można było ocenić, czy jest ona dostosowana do planowanej liczby studentów), ani też rodzaj i liczba licencji tego „odpowiedniego” oprogramowania. Ponadto we wniosku znajdują się informacje (zał. 6.5) o licencji na oprogramowanie statystyczne, ale licencja ta dotyczy

Wydziału Psychologii Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, a nie Wydziału Nauk Społecznych w Jaworznie. Utrudnia to korzystanie z oprogramowania w Jaworznie, który dodatkowo planuje wynajmować sale komputerowe i nie dysponuje własną infrastrukturą informatyczną. Lista znajdujących się w posiadaniu Wnioskodawcy testów psychologicznych jest poprawna, ale dostępna Wnioskodawcy infrastruktura nie zapewnia ich właściwego przechowywania (ochrony) i udostępniania.

30. Na Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie nie działa system informatyczno-biblioteczny, którego podstawą powinna być biblioteka o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. We wniosku podana jest informacja (s.112-113) o lokalizacji biblioteki z czytelnią w budynku, w którym znajduje się dziekanat (ul. Inwalidów Wojennych 2) oraz informacja o powierzchni biblioteki (19,5 m²). Jest także informacja o bibliotece z czytelnią w obiekcie przy ul. Inwalidów Wojennych 16 (53 m²). Ponieważ nie ma jeszcze ostatecznej umowy z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Jaworznie, stąd nie można ocenić zasad korzystania z niej oraz możliwości umieszczenia w niej zasobów niezbędnych do kształcenia na kierunku. Podana przez Wnioskodawcę informacja o powierzchni biblioteki w lokalizacji przy ul. Inwalidów Wojennych 2 (19,5 m²) wskazuje jednoznacznie, że pomieszczenie o takiej powierzchni nie może spełniać funkcji biblioteki, tj. zapewnić możliwości magazynowania zbiorów, wypożyczania zbiorów przez czytelników oraz korzystania ze zbiorów na miejscu. Pomieszczenie planowane na bibliotekę (53 m²) również ma zbyt małą powierzchnię, aby zapewnić funkcjonowanie biblioteki, nawet gdyby było ono w wyłącznej dyspozycji Wnioskodawcy. W pełnym cyklu kształcenia na wnioskowanym kierunku będzie studiowało ok. 90 studentów (przy założeniu tylko jednego naboru, a Wnioskodawca planuje dwa nabory na studia w roku akademickim). W przedstawił przez Wnioskodawcę Wykaz czasopism dostępnych dla studentów kierunku psychologia na Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie (zał. 6.2) zawiera 6 tytułów związanych z psychologią, m.in. European Journal of Work & Organizational Psychology, Health Psychology Report, Roczniki Psychologiczne. Podobnie załączony do wniosku wykaz Ibuk Libra obejmuje nieliczne publikacje związane z problematyką i zakresem kształcenia na wnioskowanym kierunku. Zastrzeżenia budzi też możliwość zakupu publikacji zawartych w załączonym do wniosku Wykazie zakupionej literatury (zał. 6.2.), gdyż w wykazie tym są publikacje wydane przed kilkunastoma laty, co oznacza, że nakłady wielu z nich zostały wyczerpane. Lista literatury do zakupienia (po kilka egz. każdej pozycji) zawiera nowsze pozycje. Pozostaje kwestią otwartą nie tylko możliwość ich zakupienia, ale i przechowywania oraz udostępniania w bibliotece o ograniczonej powierzchni. Informacja o zapewnieniu studentom dostępu do zasobów WBN oraz CWPN Academica jest niekompletna i nie daje podstaw do stwierdzenia, że dostęp ten będzie zapewniony. W załącznikach do wniosku znajdują się deklaracje przystąpienia Biblioteki WSB w Poznaniu do WBN oraz CWPN Academica (zał. 6.4 oraz 6.6), ale brak jest informacji o sposobie zapewnienia studentom dostępu do tych zasobów w Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie i rozwiązań, jakie w tym zakresie zostaną zastosowane.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Uchwała nr 262/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 8 kwietnia 2021 r.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
15.04.2021

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Nazwa kierunku studiów: psychologia

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie studiów: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu, Wydział Nauk Społecznych w Jaworznie

Warszawa, 2021

I zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia **wyraża negatywną opinię**, w związku z tym, że studia na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy, niż opisany jako właściwy dla 6. Poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. Opis efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia uwzględnia wiedzę na poziomie podstawowym lub nawet elementarnym, zamiast na poziomie zaawansowanym, np. efekt kierunkowy K_W01 - *absolwent zna i rozumie elementarną wiedzę, zorientowaną na zastosowania praktyczne, o osadzeniu psychologii w systemie nauk społecznych wraz z jej aspektami metodologicznymi*, K_W02 – *absolwent zna i rozumie elementarną terminologię używaną w psychologii, neurobiologii i psychiatrii oraz właściwych dlań zastosowań praktycznych; zna podstawowe sposoby zastosowania tej wiedzy w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych*, K_W05 – *absolwent zna i rozumie elementarną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w różnych obszarach działalności psychologicznej*, K_W07 – *absolwent zna i rozumie podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach, zarówno w kontekście rodziny, jak i szerszych grup społecznych* [wszystkie wyróżnienia pochodzą od recenzentki]. Określenia „podstawowy” lub „elementarny” występują w wielu opisach zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, w pozostałych przypadkach poziom zaawansowania wiedzy, jaki ma osiągnąć absolwent, nie jest określony, np. efekt kierunkowy K_W09 – *absolwent zna i rozumie problematykę i uwarunkowania komunikacji, dotyczące: diagnozy, pomocy, wspomagania i terapii psychologicznej, uwzględniając m.in. czynniki środowiskowe i kulturowe* lub K_W14 – *absolwent zna i rozumie mechanizmy zachowań agresywnych i przemocy emocjonalnej, zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych oraz problematykę przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym i dewiacyjnym*, efekt podstawowy P_W08 *absolwent zna i rozumie różne koncepcje oraz teorie uczenia się i organizacji pracy własnej oraz różnorodne techniki pracy umysłowej; zna ich źródła, rozumie warunki i konsekwencje ich stosowania w określonych obszarach działalności praktycznej*, czy efekt specjalnościowy S1_W08 *absolwent ma wiedzę w zakresie komunikacji interpersonalnej, szczególnie w zakresie sytuacji kryzysowych*. W przypadku opisu efektów uczenia się w zakresie umiejętności Wnioskodawca nie uwzględnił określenia poziomu złożoności umiejętności, które powinien osiągnąć absolwent kierunku, nie jest zatem możliwe dokonanie oceny, czy efekty uczenia się odpowiadają 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W związku z tym absolwentom kierunku będącego przedmiotem wniosku nie można nadać tytułu zawodowego licencjata, gdyż nie osiągną efektów uczenia się, odpowiadających 6 poziomowi PRK.

Część efektów w zakresie umiejętności to efekty niespecyficzne dla wnioskowanego kierunku, jak np. wykorzystywanie umiejętności badawczych, diagnostycznych oraz analitycznych (K_U03), posługiwanie się specjalistycznym językiem (K_U04), umiejętność przygotowania wystąpień i prac pisemnych (K_U06), posługiwanie się zasadami i normami etycznymi (K_U20), ocena przydatności metod, procedur i dobrych praktyk (P_U03). Nawet jeśli w efektach dla specjalności pojawiają się pewne odniesienia do umiejętności praktycznych, to umiejętności te nie są nazwane wprost, np. efekt S2_U09 dla specjalności *psychologia mediacji i negocjacji*, zgodnie z którym Wnioskodawca zakłada, iż *absolwent potrafi stosować różnorodne techniki, narzędzia i aparatury badawcze (sic!) oraz metody, procedury*

i specjalistyczne umiejętności do realizacji zadań praktycznych związanych z zakresem specjalności psychologia mediacji i negocjacji, nie nazywając jednak wprost technik/narzędzi, ani nie określając rodzaju zadań praktycznych. W opisie efektu S2_U13 zakłada się, że absolwent potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami powiązаныmi z psychologią mediacji i negocjacji, ale nie jest określony rodzaj i zakres działań, ani typ stanowisk.

W opisie zakładanych efektów uczenia się brakuje precyzyjnego określenia specyficznych dla kierunku efektów z zakresie umiejętności praktycznych, co jest właściwe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Nawet gdy takie się pojawiają np. *absolwent potrafi diagnozować i analizować stany emocjonalne, czynniki motywacyjne, procesy poznawcze i różnorodne zachowania człowieka (K_U15)*, to zapis jest bardzo ogólnikowy, bez wskazania konkretnych metod i technik diagnostycznych oraz umiejętności ich wykorzystywania w praktyce.

Efekty uczenia się są sformułowane w wielu przypadkach nieprawidłowo, z zastosowaniem niewłaściwej terminologii, niezrozumiale, ogólnikowo. Ogólnikowość opisu zakładanych efektów uczenia się wyraża się np. w tym, że nie jest określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów, np. w efekcie K_W11 zakłada się, że *absolwent zna i rozumie zagadnienia dotyczące emocji i motywacji, procesów poznawczych i psychologicznych aspektów zachowania człowieka, uwzględniając różnorodne czynniki*, nie określając jakie „zagadnienia” i „różnorodne czynniki” są brane pod uwagę. W efekcie K_W02 zakłada się, że *absolwent zna i rozumie elementarną terminologię używaną w psychologii, neurobiologii i psychiatrii oraz właściwych dlań zastosowań praktycznych; zna podstawowe sposoby zastosowania tej wiedzy w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych* – ale nie jest określone o jakie „inne” dyscypliny naukowe oraz jakie zakresy zastosowania wiedzy chodzi. Ponadto efekt ten jest przykładem łączenia różnych kwestii – jego pierwsza część odnosi się do znajomości terminologii, druga do zastosowania wiedzy. Podobne niespójności występują także w innych efektach (np. K_W03, gdzie połączono wiedzę o koncepcjach człowieka z wiedzą o miejscu psychologii w systemie nauk). Podobnie w efekcie K_W16 zakłada się, iż *absolwent zna i rozumie warsztat pracy oraz wymagania kwalifikacyjne na określone stanowiska powiązane z problematyką psychologii, zorientowane na zastosowania praktyczne, uwzględniając także formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości*, ale nie jest określone, o jakie stanowiska i jakie zastosowania praktyczne chodzi.

Niektóre z zakładanych efektów uczenia się znalazły się przypadkowo w opisie efektów, jak np. efekt podstawowy P_W12 *absolwent zna i rozumie teoretyczne i praktyczne zasady udzielania pierwszej pomocy oraz pomocy przedlekarskiej* lub P_W14 *absolwent zna i rozumie uwarunkowania rozwoju i utrzymywania cech motorycznych, aktywności ruchowej oraz umiejętności fizycznych w aspekcie prawidłowego funkcjonowania organizmu*, albo mają charakter nadmiarowy, np. efekt podstawowy P_W08 – *absolwent zna i rozumie różne koncepcje oraz teorie uczenia się i organizacji pracy własnej oraz różnorodne techniki pracy umysłowej; zna ich źródła, rozumie warunki i konsekwencje ich stosowania w określonych obszarach działalności praktycznej* (bez określenia zakresu tej działalności praktycznej).

Nieprawidłowości te sprawiają, że nie jest możliwe opracowanie rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Efekty uczenia się z kategorii kompetencji społecznych powtarzają się w przedstawionych we wniosku opisach efektów uczenia się, np. w zestawie efektów kierunkowych został uwzględniony efekt K_K01 – *absolwent jest gotów do pracy nad własnym rozwojem w toku działalności profesjonalnej [...]* i ten sam efekt, inaczej zredagowany, został uwzględniony w opisie efektów podstawowych (P_K01). Także efekt uczenia się związany z stosowaniem zasad etycznego postępowania występuje we wszystkich zestawach efektów uczenia się (K_W15, K_K04, P_W10, S1_W08, S1_K04) w różnych wersjach redakcyjnych.

Opisy części efektów są niejednoznaczne, sporządzone nieprawidłowo pod względem językowym, a ponadto łączą kilka odrębnych efektów np. efekt specjalnościowy S1_W11 – *zna wymagania kwalifikacyjne specjalistów w zakresie psychologii sytuacji kryzysowych, nabywa wiedzę o warsztacie pracy na określonych stanowiskach powiązanych z problematyką psychologii w trakcie pełnienia obowiązków służbowych*, który łączy elementy wiedzy o stanie aktualnym i umiejętności samokształcenia. Również efekt kierunkowy K_W04 rozpoczyna się wstępem: *absolwent zna i rozumie problematykę projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce psychologicznej*, by dalej kontynuować *a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych*.

Wnioskodawca nie przypisał zajęciom specyficznych efektów uczenia się, co sprawia, że określony efekt (ten sam) ma być osiąganym przez studentów na różnych zajęciach, bez określenia jaka jego część na określonych zajęciach jest osiągana. Przykładem trudności w osiąganiu efektów uczenia się są zajęcia: *psychologia kliniczna z psychopatologią* (zakładane jest m.in. osiągnięcie efektu K_W08, efektu K_W10 uwzględniającego *teorie dotyczące rozumienia zagadnień zdrowia oraz dyskomfortu i zaburzeń psychicznych, uwzględniając także uwarunkowania osobowościowe, emocjonalne i środowiskowe; zna problemy psychologiczno-społeczne i środowiskowe oraz zagrożenia zdrowia publicznego, środowiskowych (lokalnych) zagrożeń zdrowia oraz ich uwarunkowań psychologicznych psychicznego, uwzględniając psychologiczne mechanizmy uzależnień i aspekty psychopatologiczne*, efektu K_U07 *absolwent potrafi analizować i stosować zasady prawne oraz procedury z zakresu działań psychologicznych; potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce* oraz efektu K_U14 *absolwent potrafi wykorzystać umiejętności pomocy psychologicznej, typowe zadania, normy, procedury, stosowane w różnych sytuacjach kryzysowych, konfliktogennych, zachowań agresywnych i przemocy (także o podłożu seksualnym), uwzględniając różnorodne uwarunkowania*). Zajęcia te to wykłady (10 godz.), ćwiczenia (8 godz. realizowanych w sali i 6 godz. w terenie). Treści programowe przewidziane dla tych zajęć (a także zaproponowana literatura) nie pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów w zakresie wiedzy oraz umiejętności, gdyż nie uwzględniają np. koncepcji teoretycznych zaburzeń psychicznych, a także opanowania *umiejętności pozwalających na identyfikowanie błędów i zaniedbań w praktyce*. Zajęcia przewidują także ćwiczenia w terenie, w *miejscu pozwalającym na realizację przedmiotu* (bez żadnych dodatkowych informacji co do instytucji i realizowanych w niej przez studentów zadań). Określono je jako *Zaburzenia psychiczne w dobie globalizacji i rozwoju cywilizacyjnego, badania terenowe w wybranej instytucji służby zdrowia*. Ponadto przewidziano konsultacje z prowadzącymi zajęcia (11 godz.) i pracę własną studenta w wymiarze 40 godz. Sumarycznie obciążenie pracą to 75 godz., a zajęciom przypisano 3 ECTS. Omówiony wyżej przykład stanowi odzwierciedlenie zasadniczej wady programu studiów, to jest przypadkowego przypisywania do zajęć efektów uczenia się z zakresu efektów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych, braku zdefiniowania specyficznych efektów dla poszczególnych zajęć, a także nietrafnego szacowania nakładu pracy.

Opis zakładanych efektów uczenia się obejmuje efekty nierównoważne sobie zakresowo, na różnym poziomie szczegółowości. W opisie kierunkowych efektów uczenia się, obok np. efektu K_W04 o bardzo szerokim zakresie (*absolwent zna i rozumie problematykę projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce psychologicznej, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych* [bez ich określenia], *uwzględniając aktualne potrzeby w zakresie psychologii i statystyki; zna etapy postępowania diagnostycznego, zasady prowadzenia diagnozy dla różnych celów* [bez ich wyróżnienia], *warunki stosowania różnych narzędzi badawczych i diagnostycznych* [bez ich wyróżnienia] *oraz sposoby interpretacji uzyskanych wyników*) znajdują się efekty o znacznie węższym zakresie, jak np. efekt K_W13 (*absolwent zna*

i rozumie różnorodne techniki manipulacji psychologicznej oraz sposoby wywierania wpływu na innych, szczególnie w sferze polityki i mediów.

W opisie zakładanych efektów uczenia się w zakresie umiejętności zawarte są efekty dotyczące wykorzystania określonego zakresu wiedzy, gdy tymczasem w opisie efektów dotyczących wiedzy uzyskanie przez absolwenta wiedzy w tym zakresie nie jest zakładane np. w efekcie K_U13 zakłada się, iż *student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów związanych z badaniami psychologicznymi (także psychometrycznymi), potrafi rozpoznać zastosowanie psychologii w obszarze działań diagnostycznych, pomocowych i terapeutycznych, zwłaszcza w odniesieniu do psychologii: zdrowia, klinicznej, rodziny, społecznej i zarządzania oraz penitencjarnej i sądowej, ale w efektach uczenia się w zakresie wiedzy nie zostały uwzględnione efekty dotyczące wiedzy o subdyscyplinach psychologii.*

Nie jest możliwe osiągnięcie efektów uczenia się założonych dla kierunku i przedstawionych we wniosku przy zaplanowanej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz przy zaplanowanym łącznym nakładzie pracy, obejmującym obok udziału w zajęciach, także indywidualną pracę studenta. Efekty te bowiem obejmują zbyt szeroki zakres, np. wymienione już wyżej efekty dotyczące wiedzy: K_W09 – *absolwent zna i rozumie problematykę i uwarunkowania komunikacji, dotyczące: diagnozy, pomocy, wspomagania i terapii psychologicznej, uwzględniając m.in. czynniki środowiskowe i kulturowe* lub K_W14 – *absolwent zna i rozumie mechanizmy zachowań agresywnych i przemocy emocjonalnej, zarówno u dzieci, jak i osób dorosłych oraz problematykę przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym i dewiacyjnym, czy też efekty dotyczące umiejętności: K_U12 absolwent potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań psychologicznych i psychoterapeutycznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów psychologicznych i prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań* lub K-U05 *absolwent potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zdań związanych z różnymi problemami i obszarami działalności psychologicznej, potrafi zastosować odpowiednie metody i narzędzia diagnostyczne i analityczne oraz systemy informatyczne, wspomagające procesy podejmowania decyzji.* Ujęty w cytowanych wyżej sformułowaniach zakres efektów uczenia się jest bardzo szeroki, co więcej Wnioskodawca zdefiniował jeszcze wiele innych efektów uczenia się o szerokim zakresie, również w grupie efektów podstawowych, które obejmują m.in. wiedzę o funkcjonowaniu *różnych rodzajów struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje, przede wszystkim w ujęciu psychologicznym i socjologicznym (P_W03),* wiedzę o podstawowych zasadach ergonomii (P_W13). Do tego zostały dołączone liczne efekty specjalnościowe. Osiągnięcie wszystkich tych efektów w czasie zaplanowanym na kształcenie jest niemożliwe

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Zastrzeżenia budzą zasady wyboru zajęć, np. student może dokonać wyboru między zajęciami *psychologia rodziny i psychologia zdrowia*, jednak ich zakres jest różny i wybór tylko jednego z nich umożliwi studentom osiągnięcie albo efektu kierunkowego K_W07 albo K_W08. W sylabusach *psychologii rozwoju człowieka i psychologii wychowawczej* uwzględniono osiągnięcie tych samych efektów uczenia się (K_W03, K_W11), ale zakres problematyki zajęć jest zdecydowanie różny, co pozwala zakwestionować osiągnięcie takich samych efektów. Podobne zastrzeżenia można zgłosić do innych par zajęć do wyboru. Zatem zasady wyboru, określone w programie studiów, nie mają umocowania merytorycznego i powodują, że studenci dokonując wyboru nie osiągną wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Wnioskodawca nie wyodrębnił w harmonogramie realizacji programu studiów grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, co w znaczącym stopniu ogranicza możliwość merytorycznej oceny tej grupy zajęć oraz zasadności przyporządkowania określonych zajęć do tej grupy, a tym samym oceny prawidłowości deklarowanej liczby punktów ECTS przyporządkowanej zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne. W harmonogramie realizacji programu studiów Wnioskodawca podał wyłącznie sumaryczną liczbę godzin przypisaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne obejmującą liczbę godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, liczbę godzin przeznaczonych na egzaminy, instruktaże, konsultacje, narady, seminaria, zaliczenia, a także godziny realizowane bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego ze studentem. Analiza dokumentacji wskazuje, że liczba godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi odpowiednio: dla studiów stacjonarnych, specjalność *psychologia mediacji i negocjacji* – 1030 (41,2 ECTS), dla studiów stacjonarnych, specjalność *psychologia sytuacji kryzysowych* – 1030 (41,2 ECTS), dla studiów niestacjonarnych, specjalność *psychologia mediacji i negocjacji* – 938 (33,9 ECTS), dla studiów niestacjonarnych, specjalność *psychologia sytuacji kryzysowych* – 938 (33,9 ECTS). Zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przyporządkowano zatem mniej niż 50% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów, co nie jest zgodne z wymaganiami ustawowymi. Nie jest również zrozumiałe, dlaczego te same efekty uczenia się w zakresie kształtowania umiejętności praktycznych wymagają na studiach stacjonarnych nieco niższego łącznego nakładu pracy niż na studiach niestacjonarnych i w konsekwencji, dlaczego dla każdej z form studiów przewidziano różną liczbę punktów ECTS przyporządkowaną do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Nie można stwierdzić, czy realizacja tematu zajęć (bez określenia czynności praktycznych) będzie realizowana w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej – zgodnie z wymaganiami określonymi w §6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. W sylabusach nie są wskazane konkretne rodzaje miejsc, w których będą realizowane ćwiczenia praktyczne w terenie, aby można było ocenić, czy realizacja czynności praktycznych przez studenta będzie się odbywała w warunkach właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, określonymi zajęciami oraz zadaniami praktycznymi, które student ma wykonać.

W większości zajęć liczba godzin pracy indywidualnej studenta bez bezpośredniego udziału z nauczycielem, która jest przeznaczona na wykonanie zadania praktycznego potwierdzającego umiejętności praktyczne, przewyższa liczbę godzin ćwiczeń praktycznych w terenie, dla których przewidziano zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, liczbę godzin (zwykle około 6-8 godzin), która nie gwarantuje zdobycia umiejętności praktycznych. Przykładowo – dla zajęć *psychologia komunikacji społecznej* oraz *komunikacja niewerbalna*, stosunek liczby godzin ćwiczeń w terenie do liczby godzin zajęć w formie praktycznej bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem wynosi 8:20 dla zajęć na studiach stacjonarnych, a 6:25 na studiach niestacjonarnych, a więc czas samodzielnego zdobywania umiejętności praktycznych jest w tej formie studiów jeszcze większy. Samodzielna praca studenta wymaga m.in. właściwych źródeł, a lista literatury przewidziana dla *psychologii komunikacji społecznej* zawiera publikacje bez związku z treściami kształcenia (np. związane z wykluczeniem społecznym czy bezpieczeństwem Polski).

Zastrzeżenia budzi dobór treści kształcenia do zakładanych – bardzo ogólnych – efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Budowa sylabusów poszczególnych zajęć sugeruje, że najpierw określano treści kształcenia, a następnie, niekiedy zupełnie przypadkowo, dołączano do nich efekty uczenia się (in extenso) z zestawu efektów podstawowych oraz kierunkowych. Przykładem opisanej nieprawidłowości są zajęcia *etyka zawodu psychologa*, którym przyporządkowano np. takie efekty uczenia się: *zna i rozumie elementarną terminologię*

używaną w psychologii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych; zna charakter nauk społecznych, a szczególnie psychologii, ich miejsce w stosunku do innych nauk społecznych i dziedzin naukowych, zorientowany na zastosowanie praktyczne (P_W01) oraz potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań (jednostkowych i grupowych), diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych (P_U04), a treści kształcenia odnoszą się głównie do norm etycznych i zasad etycznych zawodu psychologa oraz kodeksu etyki zawodowej. Podobne przykłady nietrafnego związku ogólnie sformułowanych efektów uczenia się z treściami programowymi można znaleźć w całym programie studiów.

Wnioskodawca dobrał metody kształcenia niezapewniające osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych, których opanowanie ma znaczenie kluczowe dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Metody kształcenia są określone w sylabusach w sposób bardzo ogólny i stanowią one w większym zakresie określenie form zajęć, niż metod kształcenia. Opis metod kształcenia w sylabusach zajęć jest ograniczony do ich wyszczególnienia, np. wykład, ćwiczenia, praca w grupach, dyskusja, prezentacje, zajęcia terenowe, badania terenowe, analiza przykładów, warsztaty grupowe, ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących – bez określenia o jakie metody aktywizujące chodzi, na czym polegają warsztaty grupowe, zajęcia lub badania terenowe, tym bardziej, że także ów „teren” jest określany w przeważającej części sylabusów jako np. miejsca publiczne lub miejsce umożliwiające realizację tematu/przedmiotu, a nie osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Z opisu przedstawionego w sylabusach wynika, że dominującymi metodami dydaktycznymi są metody prowadzące głównie do asymilacji wiedzy, zaś niemal całkowicie pominięte zostały metody praktyczne, przy stosowaniu których student wykazuje się na zajęciach wykonywaniem czynności praktycznych. W przypadku, gdzie ćwiczenie umiejętności praktycznych ma miejsce (np. zajęcia *osobowość*, gdzie na ćwiczeniach uwzględnia się diagnozę przy użyciu kwestionariuszy osobowości, co pozwala założyć, że ma miejsce praktyczne ich wykorzystanie i ćwiczenie opracowania wyników), informacja o tym nie jest widoczna w sylabusie.

Praktykom zawodowym na obu specjalnościach przypisano ogólne efekty uczenia się w zakresie umiejętności, bez wskazania specyficznych umiejętności praktycznych oraz zadań, które student powinien realizować w trakcie praktyki. Wnioskodawca ograniczył się bowiem do takich sformułowań, jak: „potrafi pracować w zespole wykonując różne role, umie rozwiązywać problemy zawodowe”, „potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach...”, bez wskazania wykonywania przez studenta określonych działań i zadań. Tak sformułowane efekty uczenia się nie pozwalają na realizację celu praktyki zawodowej na kierunku studiów o profilu praktycznym, w trakcie której student powinien opanować umiejętności praktyczne właściwe dla zawodów i stanowisk związanych z kierunkiem w rzeczywistym środowisku pracy. W sylabusach praktyk, jako jedno z zadań opiekuna praktyk określono „umożliwienie studentowi podjęcia czynności określonych w „Celach praktyk” i ich kontrolowanie”, jednak te czynności nie zostały w sylabusie określone (podobnie zresztą jak cele w sylabusach dla praktyk zawodowych na specjalnościach).

Brak określenia zadań zawodowych, które student powinien wykonywać na praktykach uniemożliwia opiekunowi praktyki dokonanie jednoznacznej oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk. Efekty te bowiem zostały sformułowane zbyt ogólnie i w sposób uniemożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji i oceny. Pierwszej części praktyk przyporządkowano 4 efekty uczenia się w zakresie umiejętności. Ich opis jest ogólny, np. *potrafi asystować i pomagać we wszystkich działaniach związanych z różnymi stanowiskami i funkcjami powiązаныmi z zadaniami dotyczącymi problematyki psychologii*, bez wskazania tych działań, stanowisk oraz funkcji lub *potrafi wykorzystać praktyczne umiejętność zbierania danych oraz przygotować i ocenić*

dokumentację powiązaną z praktyką i działalnością psychologiczną, uwzględniając obowiązujące normy, również bez określenia rodzajów danych i rodzajów dokumentacji. W rezultacie takiego opisu nie wiadomo, jakie umiejętności praktyczne ma opanować student po odbyciu praktyki zawodowej i jakie zadania profesjonalne jest zobowiązany w trakcie praktyki realizować, aby potwierdzić uzyskanie tych umiejętności. W takiej sytuacji nie ma możliwości sprawdzenia, czy student osiągnął efekty uczenia się zakładane dla praktyk, a tym samym zaliczenia mu praktyk zawodowych, co jest jednym z warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu.

Wymaganiem wstępnym do odbycia obu części praktyki jest „Znajomość podstawowych zagadnień z przedmiotów wprowadzających, których problematyka będzie przydatna podczas odbywania praktyki zawodowej”, jednak bez określenia tych przedmiotów. Dla praktyk zostały sformułowane liczne cele (różne dla I i II części), wśród których dla części I wymienia się np. *wchodzenie w role zawodowe w organizacjach tworzących potencjalny teren aktywności zawodowej absolwenta studiów, nabywanie wiedzy o warsztacie pracy na określonych stanowiskach, poprzez: ćwiczenie umiejętności dokonywania trafnych obserwacji, opanowywanie umiejętności przygotowywania materiałów do pracy (konspektów, scenariuszy, programów, planów), ćwiczenie umiejętności korzystania z dostępnych źródeł informacji i narzędzi, wykonywanie takich samych zadań, jakie wykonują osoby zatrudnione w danym miejscu; zdobycie praktycznych umiejętności związanych z zagadnieniem psychologii* jednak bez doprecyzowania: o jakie role zawodowe chodzi, jakie zadania ma wykonywać student w trakcie praktyk zawodowych, jakie umiejętności praktyczne ma opanować. W przypadku części II *zdobycie praktycznych umiejętności związanych z zagadnieniem psychologii* zostało doprecyzowane i określone jako *zdobycie umiejętności stosowania metod i procedur przeciwdziałania negatywnym skutkom występowania sytuacji kryzysowych oraz technik wspierania ofiar kryzysu; analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji kryzysowych (dla specjalności psychologia sytuacji kryzysowych) oraz zdobycie umiejętności stosowania metod i procedur mediacji i negocjacji w różnych sytuacjach (psychologia mediacji i negocjacji)*, choć pozostałe cele są analogiczne jak w specjalności psychologia sytuacji kryzysowych

Rodzaje instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki, zostały w sylabusach praktyk określone prawidłowo, natomiast z wniosku wynika jednoznacznie, że Wnioskodawca nie dysponuje możliwościami odbywania przez studentów praktyk w takich miejscach, jak wskazane w sylabusach (np. straż pożarna (państwowa lub ochotnicza), policja, centra zarządzania kryzysowego – dla specjalności *psychologia sytuacji kryzysowych* oraz jednostki/instytucje, w których przewidziane jest stanowisko psychologa /mediatora/negocjatora – dla specjalności *psychologia mediacji i negocjacji*). Wśród 6 instytucji, które podpisały z Wnioskodawcą listy intencyjne (dołączone do wniosku), deklarując przyjęcie na praktykę studentów wnioskowanego kierunku, znajdują się 3 gabinety psychoterapii, 1 centrum psychoterapii, 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna i 1 ośrodek interwencji kryzysowej, oferujące łącznie miejsca praktyk dla 85 studentów, co z punktu widzenia przewidywanej liczby 30 studentów (po 15 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) wydawałoby się wystarczającą liczbą. Niemniej praktyki są zaplanowane w 5 semestrach studiów, a łączna liczba studentów w pełnym cyklu kształcenia będzie wynosiła 90. Zaskakująca jest także deklaracja gabinetów psychoterapii o przyjęciu na praktykę rocznie 20 osób, gdy większe instytucje deklarują mniejsze liczby (poradnia – 15 osób, a ośrodek interwencji kryzysowej – 2 osoby) Wnioskodawca nie zapewnia zatem odpowiedniej liczby miejsc odbywania praktyk.

W sylabusach praktyk Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu, zatrudnienia na podstawie umowy cywilno-prawnej, prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej, wolontariatu. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art.

71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 478) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.

Wnioskodawca umieścił w regulaminie praktyk zalecenie, by instytucja przyjmująca praktykanta zatrudniała psychologa, nie określił jednak innych szczegółowych kryteriów (poza wyszczególnieniem w sylabusach praktyk rodzajów instytucji, w których praktyki zawodowe mogą być odbywane), jakie muszą być spełnione przez określoną placówkę, by student mógł osiągnąć w wybranej placówce efekty uczenia się zakładane dla praktyk, pomimo, iż regulamin praktyk dopuszcza możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyki.

Organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych nie zapewnia studentom efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wnioskodawca zaplanował, iż zajęcia na studiach niestacjonarnych będą się odbywały w formie dwudniowych zjazdów, przy czym nie podał liczby zjazdów przypadających na semestr, rok lub cykl kształcenia, wskazując, że zjazdy będą się odbywały 2 lub 3 razy w miesiącu. Na każdy dwudniowy zjazd zaplanowano 20-24 godziny zajęć. Oznacza 10-12 godzin zajęć dziennie, co pozostaje w całkowitej sprzeczności z zasadami higieny pracy umysłowej

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wnioskodawca wskazuje, iż warunkiem przyjęcia kandydata na studia będzie pozytywny wynik rozmowy zapoznawczej z pracownikiem Uczelni oraz złożenie wymaganych dokumentów. We wniosku nie jest określone, co będzie przedmiotem rozmowy zapoznawczej, ani czy i w jaki sposób Wnioskodawca zamierza sprawdzić, czy kandydat posiada oczekiwane kompetencje. Jest to niespójne z informacją zawartą w tym samym miejscu wniosku, w której Wnioskodawca podaje, iż wstęp na studia będzie wolny.

Podane przez Wnioskodawcę informacje o warunkach kwalifikacji na studia są niezgodne z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478). Art. 70 ust. 3 ustawy stanowi, iż „podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości. Podstawę przyjęcia mogą również stanowić wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości i egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Uczelnia ustala, jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia [...]”. We wniosku nie zostało określone, jakie wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości będą podstawą przyjęcia na wnioskowany kierunek. W powołanej wyżej ustawie nie przewidziano też przeprowadzania „rozmów zapoznawczych” jako warunku przyjęcia kandydata na studia pierwszego stopnia, a nawet gdyby przyjąć przeprowadzenie takiej rozmowy, to nie może być ona przeprowadzona przez pracownika uczelni (nie określono, jakiego rodzaju pracownika), gdyż art. 72 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, stanowi, iż postępowanie w sprawie przyjęcia na studia może prowadzić komisja

We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku. Podano jedynie (s. 29) , że *Studia kończyć się będą napisaniem pracy dyplomowej – licencjackiej i egzaminem dyplomowym w postaci obrony pracy*. Wymagania stawiane pracom dyplomowym można zrekonstruować na podstawie sylabusu

zajęć Seminarium dyplomowe. Wynika z niego, że studenci kończący kierunek będący przedmiotem wniosku przygotowują pracę dyplomową mającą charakter pracy badawczej, w sylabusie jest bowiem mowa o sformułowaniu hipotez, określeniu zmiennych, wskaźników, metod, technik i narzędzi prowadzenia badań, a także samodzielnym ich prowadzeniu przez studenta. Takie wymagania stawiane pracom dyplomowym nie są adekwatne do praktycznego profilu studiów i raz jeszcze potwierdzają się formułowane już wyżej stwierdzenia, że wnioskowany kierunek, wbrew deklaracji zawartej w koncepcji kształcenia nie jest kierunkiem o profilu praktycznym.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w wyniku realizacji poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów również wskazują na dominację sposobów sprawdzania i oceniania ukierunkowanych na wiedzę, umiejętności generyczne w większym stopniu, niż na umiejętności praktyczne, które, co podkreślano wyżej, nie zostały w sylabusach zajęć wyspecyfikowane, jako charakterystyczne dla poszczególnych zajęć. Dla przykładu dla zajęć *metody i negocjacje w sytuacjach zagrożenia życia*, w przypadku efektu uczenia się w zakresie umiejętności *potrafi w odpowiedni sposób przygotować się do mediacji i negocjacji, uwzględniając uwarunkowania psychologiczne, społeczne i kulturowe (S2_U08)* jako sposób weryfikacji efektów uczenia się zaproponowano sprawozdanie z zajęć terenowych (bez wskazania ich miejsca i zadań tam realizowanych), listę aktywności (bez określenia kogo aktywność dotyczy) i prezentację, a dla efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych odnoszących się do prospołecznej postawy wobec osób o różnych potrzebach m.in. dyskusję i stosowną postawę. Zajęcia praktyczne bez bezpośredniego udziału z nauczycielem uwzględniają tutaj przygotowanie w parach scenariusza negocjacji i przedstawienie symulacji negocjacji wg tego scenariusza na zajęciach. Choć jest to element ćwiczenia umiejętności, to nie przy wsparciu nauczyciela, który jest włączony w proces uczenia się na końcowym etapie, udzielając informacji o efekcie indywidualnej pracy studentów i oceniając ją. Sylabus zajęć wymienia także rodzaje dokumentów do złożenia w dziekanacie (np. prezentacja) – bez wyjaśnienia czy dotyczy to studenta czy nauczyciela. Podany przykład odzwierciedla generalną nieprawidłowość w doborze metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów – metody te są określane w sposób bardzo ogólny, są niezróżnicowane, np. przygotowanie projektu zajęć terenowych, aktywność, praca w grupie, są nietrafnie dobrane w odniesieniu do efektów uczenia się obejmujących kształtowanie umiejętności praktycznych, a dowodem, który ma potwierdzać osiągnięcie przez studenta umiejętności jest najczęściej prezentacja multimedialna, zdecydowanie rzadziej gry symulacyjne. Praca terenowa lub zajęcia w terenie są wskazywane nawet w przypadku zajęć z języka obcego jako metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, przy czym ów „teren” i kryteria, jakie powinien spełniać, nie jest określony.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Struktura proponowanej kadry kierunku skutkuje pewnymi nieprawidłowościami w przydziale zajęć dydaktycznych. Nauczycielowi akademickiemu ze stopniem naukowym w zakresie nauk o polityce planuje się powierzyć zajęcia: *psychologia mediów, psychologiczne, kulturowe i społeczne uwarunkowania mediacji oraz negocjacji*. Nauczycielowi z dorobkiem w zakresie nauk wojskowych: *psychologię zarządzania*; nauczycielowi z dorobkiem w zakresie pedagogiki: *interwencję psychologiczną w sytuacji kryzysu, psychologię sytuacji kryzysowych, psychologię kliniczną z psychopatologią*. Zajęcia *psychologia agresji i przemocy, etyka zawodu psychologa, psychologia zeznań świadków i podejrzanych* zostały powierzone nauczycielowi akademickiemu, w którego przypadku nie podano we wniosku (s. 82-83) ani wykazu publikacji, ani doświadczenia zawodowego dokumentujących dorobek we wspomnianym zakresie. Wykaz powierzonych zajęć wskazuje także, iż jednemu nauczycielowi akademickiemu powierzono prowadzenie 7 różnych zajęć oraz proseminarium i seminarium

dyplomowego. Mimo bardzo obszernego dorobku i doświadczenia zawodowego część z powierzonych zajęć (np. *podstawy pomocy przedlekarskiej, procesy poznawcze*) nie znajduje w nim odzwierciedlenia. Do prowadzenia seminarium dyplomowego zostało przewidzianych dwóch nauczycieli akademickich, co przy planowanej liczbie studentów oraz zakładanych dwóch naborach w roku może stanowić zbyt duże obciążenie opieką na pracami dyplomowymi dla tych nauczycieli, zwłaszcza przy pełnym cyklu kształcenia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca podpisał bowiem tylko przedwstępny umowę o wynajem pomieszczeń dydaktycznych, nie podał we wniosku informacji o będącym w jego posiadaniu specjalistycznym sprzęcie, oprogramowaniu i wyposażeniu zapewniającym prawidłową realizację zajęć na wnioskowanym kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Planowany do wynajęcia obiekt ze względu na niedostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową nie pozwoli na spełnienie warunku określonego w art. 11 ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 poz. 478), głoszącego, iż jednym z podstawowych zadań uczelni jest stwarzanie osobom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w kształceniu. Obiekt planowany do wynajęcia przez Wnioskodawcę nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, gdyż takie osoby mogą korzystać wyłącznie z pomieszczeń znajdujących się na parterze, w tym toalet. Nie można uznać za wystarczające rozwiązanie tego problemu takiego planowania zajęć, aby grupy, których członkami są osoby z niepełnosprawnością miały zajęcia wyłącznie na parterze. Takie rozwiązanie po pierwsze dyskryminuje osoby z niepełnosprawnością, a po drugie na parterze, jak wynika z wniosku, znajdują się jedynie trzy pomieszczenia dydaktyczne oraz biblioteka z czytelnią, a pozostałych kilkanaście sal, w tym komputerowe, na I i II piętrze.

Brak jest informacji o wyposażeniu specjalistycznym niezbędnym do prawidłowej realizacji zajęć na kierunku psychologia. We wniosku zawarte są jedynie ogólne informacje, np. „Pomieszczenia dydaktyczne w obiekcie są wyposażone w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i zapewniający interaktywną komunikację ze studentami. Studenci będą mieli zapewniony dostęp do komputerów i Internetu oraz do sieci bezprzewodowej” (s. 112). Nie jest podana liczba komputerów (aby można było ocenić, czy jest ona dostosowana do planowanej liczby studentów), ani też rodzaj i liczba licencji tego „odpowiedniego” oprogramowania. Ponadto we wniosku znajdują się informacje (zał. 6.5) o licencji na oprogramowanie statystyczne, ale licencja ta dotyczy Wydziału Psychologii Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, a nie Wydziału Nauk Społecznych w Jaworznie. Utrudnia to korzystanie z oprogramowania w Jaworznie, który dodatkowo planuje wynajmować sale komputerowe i nie dysponuje własną infrastrukturą informatyczną. Lista znajdujących się w posiadaniu Wnioskodawcy testów psychologicznych jest poprawna, ale dostępna Wnioskodawcy infrastruktura nie zapewnia ich właściwego przechowywania (ochrony) i udostępniania.

Na Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie nie działa system informatyczno-biblioteczny, którego podstawą powinna być biblioteka o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. We wniosku podana jest informacja (s.112-113) o lokalizacji biblioteki z czytelnią w budynku, w którym znajduje się dziekanat (ul.

Inwalidów Wojennych 2) oraz informacja o powierzchni biblioteki (19,5 m²). Jest także informacja o bibliotece z czytelnią w obiekcie przy ul. Inwalidów Wojennych 16 (53 m²). Ponieważ nie ma jeszcze ostatecznej umowy z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Jaworznie, stąd nie można ocenić zasad korzystania z niej oraz możliwości umieszczenia w niej zasobów niezbędnych do kształcenia na kierunku. Podana przez Wnioskodawcę informacja o powierzchni biblioteki w lokalizacji przy ul. Inwalidów Wojennych 2 (19,5 m²) wskazuje jednoznacznie, że pomieszczenie o takiej powierzchni nie może spełniać funkcji biblioteki, tj. zapewnić możliwości magazynowania zbiorów, wypożyczania zbiorów przez czytelników oraz korzystania ze zbiorów na miejscu. Pomieszczenie planowane na bibliotekę (53 m²) również ma zbyt małą powierzchnię, aby zapewnić funkcjonowanie biblioteki, nawet gdyby było ono w wyłącznej dyspozycji Wnioskodawcy. W pełnym cyklu kształcenia na wnioskowanym kierunku będzie studiowało ok. 90 studentów (przy założeniu tylko jednego naboru, a Wnioskodawca planuje dwa nabory na studia w roku akademickim). W przedstawiony przez Wnioskodawcę Wykaz czasopism dostępnych dla studentów kierunku psychologia na Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie (zał. 6.2) zawiera 6 tytułów związanych z psychologią, m.in. European Journal of Work & Organizational Psychology, Health Psychology Report, Roczniki Psychologiczne. Podobnie załączony do wniosku wykaz Ibuk Libra obejmuje nieliczne publikacje związane z problematyką i zakresem kształcenia na wnioskowanym kierunku. Zastrzeżenia budzi też możliwość zakupu publikacji zawartych w załączonym do wniosku Wykazie zakupionej literatury (zał. 6.2.), gdyż w wykazie tym są publikacje wydane przed kilkunastoma laty, co oznacza, że nakłady wielu z nich zostały wyczerpane. Lista literatury do zakupienia (po kilka egz. każdej pozycji) zawiera nowsze pozycje. Pozostaje kwestią otwartą nie tylko możliwość ich zakupienia, ale i przechowywania oraz udostępniania w bibliotece o ograniczonej powierzchni. Informacja o zapewnieniu studentom dostępu do zasobów WBN oraz CWPN Academica jest niekompletna i nie daje podstaw do stwierdzenia, że dostęp ten będzie zapewniony. W załącznikach do wniosku znajdują się deklaracje przystąpienia Biblioteki WSB w Poznaniu do WBN oraz CWPN Academica (zał. 6.4 oraz 6.6), ale brak jest informacji o sposobie zapewnienia studentom dostępu do tych zasobów w Wydziale Nauk Społecznych w Jaworznie i rozwiązań, jakie w tym zakresie zostaną zastosowane.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Wnioskodawca uzasadnia potrzebę utworzenia kierunku analizą oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego w województwie śląskim (brak takiej oferty w Jaworznie) i znacznym zapotrzebowaniem na specjalistów z dyscypliny psychologia, „pożądanych z perspektywy potrzeb społeczno-gospodarczych oraz stwarzających szanse na wykształcenie profesjonalnych kadr dla gospodarki i zwiększenie zasobów środowiska lokalnego miasta Jaworzno” (s. 7 wniosku). Podaje także dodatkową argumentację w postaci „istniejących realnie zagrożeń, wynikających z pojawiających się trudności związanych z obszarem zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, a także wzrostem poziomu niedostosowania społecznego, przestępczości, w tym nieletnich oraz liczbą samobójstw. Ich wzrastająca liczba świadczy m. in. o tym, że funkcjonujący na obecnym rynku pracy specjaliści nie radzą sobie z powstrzymaniem pojawiających się problemów psychicznych” (s. 7-8). Odwołuje się także do danych „Barometru zawodów” wskazujących na zapotrzebowanie na psychologów i psychoterapeutów w województwie śląskim. Uzasadnienie uruchomienia kierunku odnoszące się do zagrożeń dla zdrowia psychicznego i braku równowagi na rynku pracy wydaje się właściwe.

Wnioskodawca nie zadbał jednak o to, by rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracował w zakresie projektowania programu studiów był zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla

wnioskowanego kierunku. Do wniosku dołączono 11 opinii: osób fizycznych (prowadzących gabinety psychoterapii) oraz instytucji (Prezydenta Miasta, bibliotek reprezentowanych przez ich kierowników). Wśród opiniujących nie ma kierowników/dyrektorów instytucji zatrudniających negocjatorów czy placówek służby zdrowia. Prezentowane opinie są do siebie podobne w treści, odnoszą się głównie do programu studiów, bez uzasadnienia utworzenia kierunku potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto część opiniujących została wykazana jako osoby, którym powierzono zajęcia na wnioskowanym kierunku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Nie można stwierdzić, że spełniony zostanie warunek określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) w brzmieniu: student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego (P6S_UK), ponieważ przy zaplanowanej w programie liczbie godzin zajęć z języka wymagających bezpośrednio udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz łącznym nakładzie pracy studenta, student rozpoczynający zajęcia musiałby posiadać kompetencje językowe na poziomie B1 EOKJ. Taki wymóg nie został określony w programie studiów, ani w warunkach kwalifikacji na studia, a dobór podręczników do nauki języka angielskiego znajdujących się w wykazie lektury podstawowej odnosi się do poziomu A1 (Elementary/Beginner), A2 (Pre-intermediate), B1 (Intermediate), w podręcznikach do języka rosyjskiego i włoskiego poziom EOKJ nie został określony.

Plany dotyczące współpracy międzynarodowej oraz wykorzystania jej jako płaszczyzny do umiędzynarodowienia kształcenia na wnioskowanym kierunku studiów są we wniosku zarysowane jedynie sygnałnie, bez wskazania jakichkolwiek bliżej określonych zamierzeń w tym zakresie. Zaplanowany w programie studiów poziom kształcenia studentów w zakresie znajomości języków obcych utrudnia umiędzynarodowienie. Ponadto w programie studiów nie uwzględniono, poza lektoratami języków obcych, zajęć prowadzonych w języku obcym.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wniosek zawiera informacje o wybranych aspektach wsparcia dla studentów, w tym głównie studentów z niepełnosprawnością (trzeba jednak przy tym zaznaczyć, że obiekty, w których planowane jest kształcenie nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością) oraz deklaracje wszechstronnego wspierania rozwoju studentów, w mniejszym natomiast zakresie odnosi się do wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy. Nie przedstawiono we wniosku charakterystyki kompleksowego systemu wsparcia, jego zakresu i planowanych form wsparcia.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów, sposobach organizacji i realizacji procesu nauczania i uczenia się. W procesie systematycznej oceny publicznego dostępu do informacji uczestniczą zarówno studenci, jak i pracownicy Uczelni, jej wyniki wykorzystywane są w działaniach doskonalących programy studiów i ostateczny kształt oferty programowej.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wniosek zawiera informację o budowie, funkcjach i zadaniach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Obejmują one także zadania związane z doskonaleniem programu studiów. Program kształcenia kierunku, którego dotyczy Wniosek, uzyskał pozytywną opinię Samorządu Studenckiego. W związku z powyższym, możliwe jest stwierdzenie, iż studenci mają udział w procesie opiniowania programów studiów. Strukturę opisanego systemu i jego procedury można uznać za poprawne. Zastrzeżenia budzi jednak skuteczność systemu, którą na razie można ocenić w odniesieniu do etapu projektowania i zatwierdzania programu studiów. Szczegółowa procedura projektowania i zatwierdzania programu studiów i podział kompetencji w tym zakresie, zaangażowanie poszczególnych grup interesariuszy, szczegółowo opisane we wniosku, nie przyniosły bowiem rezultatu. Program studiów i warunki jego realizacji budzą bowiem wiele zastrzeżeń.